# ŻYCIE GOSPODARCZE

*Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej*

**Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.**

Redakcja i Administracia: Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11 — 1; Administracja od 9 — 3.

Poznań, dnia 15 kwietnia 1934

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20,— zł, półrocznie 10,— zł, kwartalnie 6 50 zł.

Numer pojedyńczy 1,— zł.

**NR. 8** Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu** **ROK 13**

# XIII. Międzynarodowe Targi w Poznaniu od 29 kwietnia do 6 maja 1934 r.

## Targi Poznańskie frontem gospodarczym całej Polski.

W ciągu 12 lat istnienia Targów, tranzakcje targowe, wyrażone w towarach według cen obecnych wynoszą przeszło miljard złotych, to znaczy trzykrotnie przewyższają sumę pożyczki narodowej. By unaocznić zasięg tego wyniku, należy zważyć, że obrót towarowy w ten sposób uzyskany, dałby pracę wszystkim bezrobotnym w Polsce na przeciąg 2 lat. Dlatego też Targi Poznańskie w samej rzeczy spełniają poważną i korzystną rolę gospodarczą w Polsce. Targi Poznańskie nie są instytucją regjonalną i nie opierają się na patrjotyźmie lokalnym, lecz są frontem gospodarczym całego przemysłu i handlu polskiego. Niezbitym dowodem tego jest samorzutne utworzenie Rady Interesentów Targów Poznańskich, do której weszły Związki Izb Przemysłowo-Handlowych, Rolniczych i Rzemieślniczych, Lewjatan, Naczelna Rada Kupiectwa Polskiego, Związek Kupców, 19 izb polsko - zagranicznych i 59 centralnych związków gospodarczych. Jest to w całem tego słowa znaczeniu gremjalny udział życia gospodarczego 17 województw całej Polski.

Apel Rady Interesentów do udziału w Targach przemysłu oraz apel tejże rady do kupiectwa, by nieomieszkało część zakupów uskutecznić na Targach, stanowi gorącą prośbę wystosowaną do każdej placówki, by poparła dobro ogólne, które napewno stanie się również jego własną korzyścią. Zbiorowy wysiłek poszczególnych branż, związków, izb, cechów, lub indywidualny wysiłek firm i jednostek dadzą wyniki, które napewno przejdą ich oczekiwania. Dlatego też hasłem wiosennem roku 1934 jest, by każdy przemysłowiec w miarę swej możliwości bezpośrednio, lub pośrednio przez przedstawicieli, wziął choćby najskromniejszy udział w Targach (od 29 kwietnia do 6 maja) i w tem zadokumentował swą łączność z dobrem wytwórczości krajowej, z interesem pracy i odbudowy Polski po zniszczeniu kryzysowem. Dalszą częścią tego samego hasła jest, by każdy kupiec w Polsce, poczuwając się do lojalności w stosunku do polskiej pracy i pragnący we własnym zakresie nie słowem, lecz czynem, poprzeć walkę z bezrobociem, uczynił choćby najmniejszy zakup na Targach Poznańskich, posiłkując się w przejazdach taniemi pociągami. Tego rodzaju zakupy nie są ofiarą ze strony kupiectwa, albowiem w obliczu konkurencji krajowej i zagranicznej może on żądać dobrego towaru po najniższej cenie, może żądać warunków takich, jakie daje inna firma, jednem słowem staje się celem zabiegów towaru szukającego nabywcy, podczas gdy w izolowanym zakupie nieświadomie ulega częstokroć wyższym cenom i gorszym warunkom, brakuje mu bowiem miary porównawczej jaką dają Targi.

Punktem wyjścia dla Targów jest przekonanie kupca o niezbitej korzyści czynienia zakupów na Targach. Konsekwencją zakupów zaś jest korzyść wystawcy. Z tych też powodów apel Rady Interesentów imieniem całego życia gospodarczego Polski brzmi: „Kupiectwo polskie poprze tegoroczne Targi Poznańskie,, czyniąc na nich zakupy w miarę swej możności, chociażby najskromniejsze". Przemysł polski przedstawi kupiectwu na Targach Poznańskich wytwórczość polską, by nie została ona zepchnięta przez napływ towarów obcych.

### Tegoroczne Targi Poznańskie przekraczają rozmiarami Targi z roku 1927.

Tegoroczne Targi Poznańskie wywołały ogromne zainteresowanie w całym kraju i po raz pierwszy od początku kryzysu dorównają Targom z roku 1927. Obecnie cały wysiłek Rady Interesentów Targów Poznańskich idzie w kierunku skłonienia kupiectwa do przyjazdu na Targi celem poczynienia zakupów. Jedynie poparcie Targów przez kupiectwo, najmniejszym chociażby zakupem, nagrodzi wystawców za ich lojalność w stosunku do instytucji, która służy polskiej pracy w walce z bezrobociem.

### W sprawie Targów Poznańskich.

Na tegorocznych Targach Poznańskich, które mają trwać od 29 kwietnia do 6 maja, Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego organizuje stoisko zbiorowe, przez co koszta uczestnictwa dla poszczególnych firm obniżają się znacznie, gdyż odpada potrzeba utrzymywania osobnej obsługi itp.

Ze względu na przewidywany silny udział zagranicznych firm zwłaszcza niemieckich pożądany jest również liczny udział firm polskich, a szczególnie tych, które pracują na eksport.

### Związek Izb Rzemieślniczych ułatwia rzemiosłu wspólną sprzedaż.

Opiekując się zbytem wyrobów rzemieślniczych, Związek Izb Rzemieślniczych zwrócił się do poszczególnych izb z propozycją urządzenia regjonalnego działu rzemiosła na Targach Poznańskich. By sfinansować koszt udziału, na który nie wystarczały drobne opłaty na jakie stać rzemiosło, Związek Izb wystąpił o subwencję do Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Dowiadujemy się, że subwencja została przyznana. W ten sposób ogromne korzyści, jakie osiąga rzemiosło przez Targi, zostały udostępnione wszystkim okręgom rzemieślniczym Polski. Należy z największem uznaniem powitać inicjatywę Związku Izb Rzemieślniczych.

### Honorowa Karta Uczestnictwa.

Tegoroczne Targi Poznańskie (od 29 kwietnia do 6-go maja 1934 r.) wprowadzają bardzo celową inowację. Wszyscy wystawcy mają możność nabycia w Dyrekcji Targów nieograniczonej ilości kart honorowych za opłatą 25 groszy za sztukę dla zaproszenia swych klientów z całej Polski. Honorowe karty uczestnictwa, poza zniżką kolejową, jaka została przyznana, upoważnią właściciela do bezpłatnego wstępu na Targi, po zarejestrowaniu się w biurze Targów, oraz do otrzymywania przez cały rok aż do następnych Targów bezpłatnej informacji gospodarczej, krajowej i zagranicznej. Ponieważ Targi mają stosunki zagranicą z kilkudziesięciu krajami na wszystkich pięciu kontynentach, przeto informacja ta może być nader pożyteczną. W ten sposób Targi pragną uprzystępnić osobom, które poczynią zakupy na Targach, jak najtańszy przyjazd i pobyt oraz dalsze korzyści bezpłatne w ciągu całego roku. Wśród wystawców inowacja ta została przyjęta z największem uznaniem.

## Gremjalny udział elektrotechniki polskiej w Targach Poznańskich.

Polski przemysł elektrotechniczny wzmocnił się ogromnie w czasie ostatnich lat 7, tj. od czasu utrudnienia importu z zagranicy. W związku z tegorocznym udziałem wielkich koncernów elektrotechnicznych Niemiec w Targach Poznańskich, Związek Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych Polski zajął się zobrazowaniem całokształtu polskiego przemysłu elektrotechnicznego na Targach. Doceniając wielkie znaczenie dla przemysłu krajowego tej godnej pochwały inicjatywy Związku, Targi Poznańskie udostępniają wszelkie ułatwienia zbiorowemu udziałowi polskiego przemysłu elektrotechnicznego. Należy liczyć się z bardzo poważnem przedstawieniem obecnego stanu produkcji polskiej na Targach.

## Przemysł samochodowy Niemiec na Targach Poznańskich.

Reichsverband der Deutschen Automobil-Industrie pertraktuje z Zarządem Targów Poznańskich o gremjalny udział firm niemieckich samochodowych i motocyklowych na ogromnem wspólnem stoisku. Zainteresowanie firm samochodowych Targami naskutek tego ogromnie wzrosło, albowiem francuskie, czeskie i inne firmy samochodowe nie chcą utracić rynku przez siebie zdobytego. Rynek ten na skutek budzącego się ożywienia gospodarczego rozszerzy się ponownie. Na Targach oczekuje się znacznych transakcyj w dziale samochodowym.

## Środkowa Afryka zakupi towary na Targach Poznańskich.

Targi Poznańskie weszły w stosunki z pewnem bardzo poważnem towarzystwem akcyjnem w Anglji, które z ramienia 6 wielkich towarzystw dystrybucyjnych w Ekwatorjalnej Afryce czyni wszystkie zakupy na rynku europejskim. Dotyczy to dystrybucyjnych towarzystw w Lagos, Accra, Takoradi i Capecoast. Każde z nich posiada po kilkaset przedstawicielstw rozsianych po całym terenie dystrybucji, obejmując w ten sposób około 1000 punktów sprzedaży towarów ludności tubylczej. Dla polskiego przemysłu bawełnianego, niciowego, narzędzi metalowych, guzików, drobnej galanterji metalowej i całego szeregu innych artykułów nadarza się tania okazja wejścia w kontakt z agentami zakupu tych towarzystw, którzy przybędą do Poznania, by zaznajomić się z produkcją polską.

## Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu o przyznaniu ulg w sprawie ochrony wynalazków, wzorów i znaków towarowych XIII Międzynarodowym Targom w Poznaniu i V Targom Śląskim w Katowicach.

Pan Minister Przemysłu i Handlu zarządził rozporządzeniem z dnia 22 marca 1934 r., ogłoszonem w Nr. 28 Dziennika Ustaw, co następuje:

Publikacje albo jawne stosowanie wynalazku lub wzoru, wystawionych na XIII Międzynar. Targach w Poznaniu w czasie od 29 kwietnia do 6 maja br. włącznie i na V Targach Śląskich w Katowicach w czasie od 19 maja do 3 czerwca br. włącznie, nie będzie przeszkodą do uzyskania patentu lub zarejestrowania wzoru, o ile nastąpiły po wystawieniu, zgłoszenie zaś wynalazku lub wzoru w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej nastąpiło przed upływem sześciu miesięcy od daty wystawienia. Pod temi samemi warunkami nie będzie przeszkodą do uzyskania patentu lub zarejestrowania wzoru ani samo wystawienie wynalazku lub wzoru na wymienionych wyżej targach, ani inne zgłoszenie, dokonane w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej po dacie wystawienia.

Zgłoszenie w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej znaku towarowego, umieszczonego przedtem na towarze, wystawionym na targach, wymienionych wyżej będzie korzystało z prawa pierwszeństwa przez sześciomiesięczny okres czasu, rozpoczynający się od daty wystawienia.

Do ogłoszenia wynalazku lub wzoru, wniesionego do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej z powołaniem się na ulgi wyżej określone, powinno być dołączone zaświadczenie zarządu właściwych targów, stwierdzające przedmiot i datę wystawienia, do ogłoszenia zaś znaku towarowego — zaświadczenie, stwierdzające, że dany znak umieszczony był na towarze, wystawionym na tych targach, tudzież osobę wystawcy, przedsiębiorstwo, rodzaj towaru oraz datę wystawienia.

# Skarbowość.

## W sprawie odwołań od wymiaru daniny majątkowej.

Izba Przemysłowo - Handlowa w Warszawie zwróciła się do Ministerstwa Skarbu z prośbą o wyjaśnienie, w jakim trybie mogą płatnicy dochodzić swych uprawnień, gdy, nie kwestjonując samego obowiązku uiszczenia daniny, kwestjonują jej wysokość ze względu na to, że podstawa wymiaru nadzwyczajnej daniny majątk-wej, ustalona w nakazie płatniczym odbiega od sumy obrotu, która ma służyć za podstawę daniny, np. wtedy, gdy do obrotu ustalonego dla celów wymiaru podatku przemysłowego dolicza się obrót, wynikający z eksportu, a zwolniony od podatku obrotowego.

Ministerstwo pismem z dnia 24 lutego rb. Nr. D. V. 5771/2/34 wyjaśniło, że takie omyłki mogą być sprostowane na pisemny wniosek zainteresowanych płatników.

## Przedłużenie okresu urzędowania Komisyj Szacunkowych.

Jakkolwiek ordynacja podatkowa, uchwalona już przez ciała ustawodawcze, a wchodząca w życie z dniem 1 października rb., przewiduje zniesienie Komisyj Szacunkowych przy urzędach skarbowych dla spraw podatku obrotowego i dochodowego, to ze względu na rozpoczęty rok podatkowy, Ministerstwo Skarbu postanowiło, że Komisje te urzędować będą jeszcze do końca roku bieżącego. A zatem dopiero w przyszłym roku, czyli za rok podatkowy 1934 uskutecznione będą z urzędu wymiary podatku obrotowego i dochodowego.

## W sprawie opłat stemplowych od czeków postdatowanych.

W Nr. 9 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu z dnia 30 marca br. ukazał się okólnik (wykładnia) w sprawie sposobu uiszczania opłaty stemplowej od czeków postdatowanych treści następującej:

„I. § 49. r. w. s. ma zastosowanie również do czeków, podlegających opłacie stemplowej w myśl art. 128 u. o. s. Jeżeli więc czek taki zostaje wydany z książeczki grzbietowej z pozostawieniem talonu, a opłata stemplowa (bez dodatku 10%-wego) nie przewyższa 300 zł (§ 19 punkt „f“ r. w. s.), to należy opłatę stemplową uiścić przez naklejenie znaczków stemplowych na linji, oddzielającej czek od talonu; każdy znaczek stemplowy ma być naklejany pionowo w ten sposób, żeby część górna była zwrócona ku górnemu brzegowi książeczki.

Opłata od czeku wydanego z książeczki grzbietowej z pozostawieniem talonu może być uiszczona nietylko w sposób podany w ustępie poprzednim, ale też w sposób wskazany w § 168 r. w. s.

II. Osoba, której Izba Skarbowa zezwoliła na bezpośrednie uiszczanie opłat stemplowych od czeków (art. 25 u. o. s.; § 42 r. w. s.) ma prawo uiszczać w ten sposób opłaty stemplowe nietylko od czeków, które ta osoba wystawia, ale też od tych, które otrzymała jako indosatarjusz albo przez wręczenie jej czeku, zaopatrzonego w indos in blanco lub wystawionego na okaziciela lub wymieniającego ową osobę jako remitenta albo odbiorcę zapłaty.

Ministerstwo Skarbu zarządza na podstawie art. 177 u. o. s. zaniechanie wymierzenia podwyżki stemplowej poprzednikom osoby, określonej w ustępie poprzednim (wystawcy, indosantom, poręczycielom) w przypadku, gdy osoba ta tego samego dnia, w którym czek otrzymała i to niezwłocznie po otrzymaniu, zapisała czek do rejestru opłat stemplowych, uiszczanych bezpośrednio (§ 43 r. w. s.) oraz zaopatrzyła czek w adnotację, przewidzianą w ustępie drukim §-u 43 r. w. s.“

Uwaga: Skrót u. o. s. oznacza ustawę o opłatach stemplowych; skrót r. w. s. oznacza rozporządzenie wykonawcze do ustawy o opłatach stemplowych.

Okólnik powyższy ma na celu uregulowanie sposobu uiszczania opłaty od czeku, wręczonego przez wystawcę przed dniem oznaczonym datą wystawienia czeku (czek postdatowany).

Jak wiadomo Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7/27 listopada 1929 r. I. C. 846/29 (Zbiór Urzędowy Orzeczeń Sądu Najwyższego r. 1929, poz. 195) orzekł, iż postdatowanie czeku nie czyni go nieważnym. Praktyka wskazuje, iż czek postdatowany jest coraz częstszą formą zapłaty. Ta jednak forma zapłaty była dotychczas utrudnioną ze względu na przepisy o opłatach stemplowych. W myśl bowiem postanowień § 168 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o opłatach stemplowych, uiszczenie opłaty od omawianego czeku mogło nastąpić jedynie przez przedstawienie go Urzędowi Skarbowemu celem wymiaru opłaty i to przed umieszczeniem pierwszego podpisu. Odbiorca (posiadacz) czeku postdatowanego nie miał możności uiszczenia opłaty. Obecnie Ministerstwo Skarbu, licząc się z koniecznościami życiowemi i uwzględniając słuszne postulaty zainteresowanych, umożliwiło uiszczenie opłaty przez samego wystawcę (punkt I okólnika), lub przez osobę, która czek postdatowany otrzymała (punkt II okólnika).

Przypominamy, iż według artykułu 128 ustawy o opłatach stemplowych, czek podlega opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy czeku według zasad, dotyczących weksli tylko w dwuch wypadkach: 1-o jeżeli wystawca czeku wręczył go innej osobie przed dniem oznaczonym datą wystawienia; 2-o jeżeli w czeku na rzecz określonej osoby, lub na jej zlecenie wystawca jest zarazem trasatem; nie podlega jednak opłacie czek, w którym wystawcą i trasatem są dwa oddziały tego samego przedsiębiorstwa.

Rzecz oczywista, omawiany okólnik nie dotyczy wypadków, gdy czek wogóle nie podlega opłacie stemplowej.

# Sprawy socjalne.

## Ułatwienia w spłacie zaległych składek socjalnych.

W Dzienniku Ustaw Nr. 29 z dnia 9 kwietnia br. ogłoszona została ustawa o ułatwieniu spłaty zaległych składek i opłat na rzecz instytucyj ubezpieczeń społecznych.

Powyższa ustawa, której zaasdy w stadjum projektu wielokrotnie już omawialiśmy, za zaległości przemysłu i handu korzystające z ulg uznaje zaległości, których termin płatności upłynął przed dniem 1 lipca 1933 r. Pozatem ustawa wyżej wspomniana recepuje o ile chodzi o kwestje odsetek zwłoki, terminów rozkładania na raty i zabezpieczenia, bez większych zmian zasady obowiązującej od 1 grudnia ub. r. ustawy o ulgach w spłacie zaległości podatkowych.

# Komunikacja i sprawy pocztowe.

## Przeładunek towaru w Gdyni ze statku na wagon.

W sprawie przeładowywania towaru ze statku przez magazyn w Gdyni przeprowadził Polski Związek Maklerów na walnem zgromadzeniu odbytem w dniu 23 marca br. reasumcję dotychczasowej uchwały, która — podtrzymując zasadę wydawania towaru bezpośrednio w ilościach powyżej 50 ton, zaleca jednak swoim członkom wydawać towary w mniejszych partjach we wszystkich wypadkach, kiedy warunki na to będą pozwalały.

## Zmiany taryfy pocztowej w obrocie wewnętrznym.

Z dniem 1 kwietnia br. weszło w życie rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 24 lutego 1934 r. wprowadzające zniżkę taryfy pocztowej w dziale opłat za świadczenia dodatkowe w obrocie wewnętrznym.

Poszczególne stawki objęte zniżką, w zestawieniu z taryfą, obowiązującą do dnia 31 marca 1934 r., przedstawiają się w sposób następujący:

| | Obrót wewnętrzny: do dn. 31. 3. 1934 gr. | od dn. 1. 4. 1934 gr. |
|---|---|---|
| 1. Polecenie przesyłek listowych . . | 50 | 30 |
| 2. Zwrotne poświadczenie odbioru, żądane przy nadaniu przekazu . . | 50 | 30 |
| 3. Zwrotne poświadczenie wypłaty, żądane przy nadaniu przekazu . . | 50 | 30 |
| 9. Nadanie przesyłki rejestrowanej lub przekazu telegraf. poza godzinami urzędowania . . . . . . . | 50 | 30 |

| | | |
|---|---|---|
| 10. Zwrotne poświadczenie odbioru, żądane po nadaniu przesyłki . . . | 100 | 60 |
| 11. Zwrotne poświadczenie wypłaty, żądane po nadaniu przekazu . . . | 100 | 60 |
| 12. a) żądanie zwrotu lub zmiany adresu przesyłki, przesłane drogą pocztową . . . . . . . | 80 | 60 |
| b) żądanie zmiany adresu innych przesyłek pocztowych poza przesyłkami zwykłemi i poleconemi (paczek, przekazów, listów wartościowych), przesłane drogą telegraficzną przy niezmienionej opł. za telegram . . | 80 | 60 |
| 15. a) żądanie zmiany pobrania lub zlecenia, przesłane drogą telegraficzną przy niezmienionej opłacie za telegram . . . . . . | 80 | 60 |
| 35. Dodatkowe poświadczenie nadania przesyłki rejestrowej . . . . . | 50 | 30 |

Punkt ciężkości obniżki opłat pocztowych, dokonanej w dniu 1 kwietnia 1934 r. leży przedewszystkiem w obniżeniu stawki za polecenia z 50 gr na 30 gr. tj. o 40 proc.

Zniżka poszczególnych pozycyj waha się w granicach od 20 do 40 groszy.

Obok zniżki opłat za polecenie większe znaczenie mają zniżki stawek za nadanie przesyłek rejestrowanych, przekazów telegraficznych poza godzinami urzędowemi.

## Wymiana przekazów telegraficznych z zagranicą.

Polski Zarząd Pocztowy podjął z dniem 1-go kwietnia 1934 roku:

I. Wymianę przekazów telegraficznych z Austrją, Belgją, Czechosłowacją, Danją, Estonją, Finlandją, Algierem, Grecją, Hiszpanją, Holandją, Luksemburgiem, Łotwą, Niemcami, Norwegją, państwami Watykanu, Szwecją, Szwajcarją, Tunisem, Węgrami i Włochami.

Kwota przekazu telegraficznego przy nadaniu nie może przewyższać w obrocie z danym krajem najwyższej kwoty, dopuszczonej dla przekazów zwykłych. Dla przekazów telegraficznych w obrocie zagranicznym wprowadza się druk płatny. „Zawiadomienie o nadaniu przekazu telegraficznego. Avis d'emission d'un mandat telegraphique".

Wartość wymienionego druku oznacza się na 3 grosze.

II. Wymianę przekazów zwykłych z Persją. Najwyższa dopuszczalna kwota przekazu przy nadaniu nie może przekraczać 5.000 fr. francuskich.

III. Wymianę przesyłek pocztowych za pobraniem z Norwegją, a mianowicie listów poleconych, wartościowych i paczek. Najwyższa kwota pobrania dla przesyłek pocztowych z Polski do Norwegji 65 zł, a z Norwegji do Polski 720 koron norweskich.

## W sprawie protestowania weksli przez urzędy i agencje pocztowe.

W Dzienniku Ustaw Nr. 28 z dnia 31 marca 1934 r. pod poz. 234 ukazało się rozporządzenie ministerjalne z dnia 27 marca 1934 r. o protestowaniu weksli przez urzędy i agencje pocztowe, zawierające te same postanowienia, co rozporządzenie poprzednie (z dnia 7 marca 1931 r. Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 199), tj. ogólne stosowanie tego rozporządzenia przy wekslach do wysokości 2.000 zł. Nowe rozporządzenie przewiduje jednak, że Minister Poczt i Telegrafów może zarządzeniem ogłoszonem w „Monitorze Polskim", zezwolić określonym urzędom pocztowym na sporządzanie protestów weksli również z powodu niezapłacenia sumy, przewyższającej 2.000 zł. lub z powodu nieprzyjęcia weksla niezależnie od wysokości sumy.

## Nowa taryfa telefoniczna w Poznaniu.

Od 1 kwietnia rb. ustalono w Poznaniu jednolitą opłatę taryfową bez względu na to, czy aparat telefoniczny jest zainstalowany w kawiarni, restauracji, w instytucjach handlowych, lub przemysłowych lub też w mieszkaniach prywatnych.

Na podstawie nowej taryfy telefonicznej wynosi opłata podstawowa dla aparatu głównego 9,— zł i opłata za obowiązkowy kontyngent rozmów 6,— złotych, czyli razem 15,— zł miesięcznie. Dla aparatu bocznego natomiast, konserwowanego przez Zarząd Poczt i Telegrafów, wynosi opłata miesięczna 7,50 (4,50 zł opłaty podstawowej oraz 3 zł opłaty za obowiązkowy kontyngent). Dla aparatu głównego ustalono 60 rozmów miejscowych, a dla bocznego 30 rozmów miejscowych jako kontyngent obowiązkowy miesięczny.

Opłata abonamentowa miesięczna za aparat dodatkowy, załączony do głównego przez przełącznik i zainstalowany poza obrębem posesji, w której znajduje się aparat główny wynosi 24 zł. Do tego dochodzi opłata w wysokości 15 groszy za każde rozpoczęte 100 mtr. odległości dzielącej aparat główny od dodatkowego na konserwację.

Opłata za każdą rozmowę miejscową ponad ustalony kontyngent, bez ograniczenia czasu trwania rozmowy, wynosi w Poznaniu 10 groszy.

Ilość rozmów miejscowych obliczana będzie miesięcznie na podstawie wskazań liczników. Od ilości rozmów, wykazanych przez licznik potrąca się na korzyść abonenta rabat w wysokości 5 proc. Przykład: jeśli z aparatu głównego przeprowadzono 100 rozmów, to płaci abonent za 35 rozmów po 10 gr tj. poza opłatą abonamentową — 3,50 zł, jeśli 20 rozmów, to płaci za 130 tj. 13 złotych.

**Ponieważ Związek Fabrykantów pragnąłby się zorjentować, w jakiej mierze nowa taryfa telefoniczna w Poznaniu wpłynęła na miejscowy ruch telefoniczny oraz czy i w jakiej mierze spowodowała obniżenie względnie podwyższenie opłat, prosi się C z ł o n k ó w, by po otrzymaniu pierwszych rachunków od Poczty zechcieli Związkowi na powyższe pytania udzielić wyczerpujących odpowiedzi, a pozatem podać wszelkie swe dodatnie wzgl. ujemne spostrzeżenia i postulaty z jakiemi należałoby wystąpić do Zarządu Pocztowego.**

# Handel zagraniczny.

## Utrwalenie rynków zagranicznych.

Państwowy Instytut Eksportowy pisze co następuje:

„Spodziewane uregulowanie stosunków handlowych z Niemcami wzbudza zrozumiałe zainteresowanie wśród eksporterów polskich. Wedle obserwacyj Państwowego Instytutu Eksportowego zachodzi obawa, iż ewentualne zwiększenie możliwości eksportowych na rynek niemiecki może spo-

wodować niektórych eksporterów do ograniczania lub zarzucenia wywozu na rynki opracowane w latach ostatnich, a zwłaszcza na rynki zamorskie; wchodzi też w grę ewentualność szerszego niż obecnie korzystania z pośrednictwa niemieckiego w stosunkach handlowych z krajami, z któremi udało się nam ostatnio nawiązać kontakty bezpośrednie.

Taki przebieg wypadków byłby oczywiście wybitnie niepożądany. Kontakty handlowe nawiązane w okresie ostatnim uważać bowiem należy za zdobycz trwałą, racjonalizującą strukturę geograficzną eksportu na stałe. Innemi słowy: spodziewane uregulowanie stosunków z Niemcami wywołać powinno zwiększenie wywozu, a nie przesunięcie jego kierunków.

Przy obecnym stanie organizacji handlu zagranicznego istnieją najrozmaitsze sposoby działania, które uniemożliwiły pojawienie się powyżej wymienionych niepomyślnych objawów. Zdaniem Instytutu pożądanem jest jednak ze względów zupełnie zasadniczych, aby owe możliwości, wynikające z obecnej organizacji handlu zagranicznego, wykorzystywane były w jak najskromniejszym zakresie. Jest przeto wskazanem, aby samorząd gospodarczy starał się oddziaływać bezpośrednio na eksporterów, uświadamiając ich, że penetrowanie na rynek niemiecki nie może się odbywać kosztem innych rynków, a tendencje tego rodzaju spotkać się będą musiały z odpowiednią reakcją.

# Prawo.

## W sprawie ustawowego uregulowania sprzedaży na raty.

Wobec zamierzeń ujednostajnienia w najbliższym czasie przepisów dzielnicowych o sprzedaży na raty, Komisja Prawa Gospodarczego Izby Przemysłowo - Handlowej w Warszawie zajmowała się tem zagadnieniem. Podstawowe kwestje sprawy tej dotyczące ujęte zostały w formie kwestjonarjusza, przyczem Komisja ustosunkowała się do nich jak następuje:

(1) Dla uznania, iż dana tranzakcja podpadać winna pod postanowienia ustawy o sprzedaży na raty winno być przyjęte kryterjum zastrzeżenia prawa własności w umowie. Wszelkie inne tranzakcje, w których zastrzeżenie takie nie będzie stosowane, uznać należy za sprzedaż na kredyt, a nie na raty i ustawa o sprzedaży na raty nie powinna być do nich stosowana.

(2) Ustawa winna dotyczyć jedynie sprzedaży dokonywanych nie kupcom. Nabycie przez kupców, jako przeznaczone dla dalszej odsprzedaży, nie może podpadać pod zastrzeżenie prawa własności i powinno być wyłączone z pod działania ustawy.

(3) Umowne wyłączenie zbywcy za wady przedmiotu sprzedaży winno być dopuszczone jedynie w granicach kodeksu zobowiązań, a zatem te przepisy kodeksu, które mają zastosowanie przy sprzedaży zwykłej w wypadku gdy strony nie umówiły się inaczej, przy sprzedaży na raty nie mogą być umownie zmienione.

(4) Ustawa winna zawierać postanowienie, że umowa sprzedaży na raty winna być pismem stwierdzona.

(5) Prawo odstąpienia od umowy winno przysługiwać sprzedawcy w wypadku, gdy nabywca zalega z opłatą dwóch kolejnych rat, albo też, gdy zaległość wynosi 25 proc. ogólnej sumy należności.

(6) Prawo do ustalenia w drodze umowy właściwości sądu nie powinno być w ustawie ograniczone.

Komisja Prawa Gospodarczego, ustalając powyższe tezy, stwierdziła, iż sprzedaż na raty jest zjawiskiem gospodarczo pożądanem i przyszła ustawa sprzedaż tę regulująca, nie powinna jej nadmiernie ograniczać. W naszych stosunkach gospodarczych zresztą nie daje się zauważyć przerost sprzedaży ratalnej, wymagający opanowania tego zjawiska. Należyta ochrona prawna, jaka winna być w drodze ustawy zapewniona sprzedawcy, przyczynić się powinna do zmniejszenia ryzyka przy sprzedaży na raty, a co zatem idzie, właściwego ukształtowania się stosunków w tej dziedzinie.

## Upoważnienie Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy.

W Dzienniku Ustaw Nr. 28 z dn. 31 marca 1934 r. pod poz. 221 została ogłoszona ustawa z dnia 15 marca 1934 roku o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy.

## Istota podpisu na wekslu.

Sąd uznał, że podpis na wekslu musi być podpisem własnoręcznym, umieszczenie zaś podpisu przez osobę trzecią czyni weksel nieważnym w stosunku do w ten sposób podpisanego.

Sąd Najwyższy (sprawa C. II. Rw. 603/33) podzielił całkowicie to zapatrywanie. Przy podpisie chodzi bowiem o zadokumentowanie nietylko brzmienia nazwiska, lecz także i charakteru pisma, by w ten sposób ułatwić orjentację w rozpoznaniu osoby przyjmującej na siebie zobowiązanie wekslowe jedynie przez podpisanie weksłu. Przecież przy dyskoncie i prolongatach weksli banki prawie wyłącznie orjentują się co do ważności zobowiązań wekslowych charakterem pisma podpisujących weksle. Przy innej wykładni pewność obrotu wekslowego byłaby silnie zachwiana.

## W sprawie obowiązku zasięgania opinji Izb Przemysłowo - Handlowych przy mianowaniu biegłych sądowych.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24-go grudnia 1928 r. o biegłych sądowych (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 945) w § 6 ust. 2 przewiduje możliwość zwracania się m. in. do Izb Przemysłowo - Handlowych prezesów sądów apelacyjnych bezpośrednio lub za pośrednictwem prezesów sądów okręgowych z żądaniem opinji co do osób lub przedstawienia osób zdatnych do sprawowania funkcyj biegłych sądowych. Przepis tego paragrafu nie nakłada obowiązku zaciągania opinji Izb Przemysłowo - Handlowych przy mianowaniu biegłych, przewiduje jedynie możliwość „w razie potrzeby", praktyka zaś wykazuje, iż przy mianowaniu biegłych sądowych prezesi sądów apelacyjnych ani bezpośrednio ani pośrednio do Izb Przemysłowo - Handlowych nie zwracają się. W związku z tem Izba Przemysłowo - Handlowa w Łodzi wdrożyła kroki, zmierzające do znowelizowania § 6 i 8 powyższego rozporządzenia, a to z uwagi na doniosłe znaczenie gospodarcze mianowania właściwych osób do sprawowania czynności biegłych w sprawach handlowych i cywilnych. Przy sposobności Izba nadmieniła, że nawet ścisłe stosowanie przepisów obowiązującego rozporządzenia o biegłych sądowych w brzmieniu dotychczasowem nie może w żadnym wypadku być uważane za dostateczne, jeżeli chodzi o interesy sfer gospodarczych, ponieważ samo zaciąganie opinji Izb co do osób biegłych jest fakultatywne, a nadto udzielona nawet opinja jest również nieważąca (§ 8 rozporządzenia).

# Różne.

## Spłata 7% obligacyj m. Poznania z r. 1924

Zarząd Gminy stoł. miasta Poznania wypowiedział do spłaty na dzień 1-go lipca 1934 roku wszystkie 7% obligacje stołecznego miasta Poznania z roku 1924, znajdujące się w obiegu i wzywa właścicieli tychże do odebrania kapitału w nominalnej wysokości w złotych przeliczonych po przeciętnym kursie franka szwajcarskiego, notowanym na giełdzie warszawskiej.

Kapitał wypłaca za zwrotem obligacyj Główna Kasa Miejska w Poznaniu.

Niepodjętego kapitału nie oprocentowuje się.

## W sprawie komisyj szacunkowych dla ustalenia wartości majątku spółek akcyjnych.

W związku z rozporządzeniem o powoływaniu komisyj szacunkowych do spraw spółek akcyjnych, ogłoszonem w Dzienniku Ustaw Nr. 13 z dnia 14 lutego rb. pod poz. 110, o czem wspominaliśmy w Nr. 5 „Życia Gospodarczego", Ministerstwo Przemysłu i Handlu rozesłało do Izb Przemysłowo - Handlowych pismo, w którem stwierdza, iż mając na uwadze, że wypadki powoływania komisyj nie będą liczne i że członkowie komisyj muszą posiadać odpowiednie kwalifikacje fachowe do oszacowania majątku różnorodnych przedsiębiorstw, będzie ustalać skład komisji dla poszczególnych wypadków (a nie komplety stałe), gdyż daje to gwarancje odpowiedniego doboru członków komisji.

## Przetargi.

Okręgowy Urząd Budownictwa Nr. VII w Poznaniu zaprasza do składania ofert na roboty na dzień 20 kwietnia 1934 r. a mianowicie:

- wiercenie czterech studzień w Poznaniu,
- remont instalacyj oświetl. elektrycznych w Poznaniu,
- wykonanie instalacyj sygnalizacyjnych pod Wrześnią oraz w Pleszewie,
- remont instalacyj oświetl. elektrycznych w Rawiczu.

Bliższych informacyj udziela Izba Przemysłowo - Handlowa w Poznaniu w godzinach biurowych między 9—13 pokój nr. 13.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.